

dukten zijn ontzettend duur. Melk, olie, suiker en vlees vind ik nergens. Een apotheek valt nergens te bekennen. Medicijnen zijn schaars in Irak. Halverwege AlSadoon Street zie ik aan de gevel van een flatgebouw zeker twintig reclameborden hangen - allemaal voor dokterspraktijken. Maar ik zie geen enkele patiënt.

Op de stoep klampt een dertienjarige jongen me aan. Voor vijf dinar wil hij mijn schoenen poetsen. Ik besluit in te gaan op zijn aanbod. Na de poetsbeurt zijn mijn sportschoenen weer brandschoon. Het kereltje is een echte vakman.

"Wissel vandaag je dollars maar, want morgen krijg je er waarschijnlijk al minder voor."

Aan het hotel staat Yasim me met een brede glimlach op te wachten om me naar het ministerie van Informatie te brengen. Elke journalist die naar Bagdad komt, is verplicht zich daar aan te melden. Meneer Taclif, de verantwoordelijke van het perscentrum, ontvangt me. "We staan volledig tot uw beschikking, en we hebben ook de nodige gidsen voor u. Mag ik twee pasfoto's en het programma van uw activiteiten?" vraagt hij. Hoezo, programma? Ik kom

gewoon met mensen op straat praten, probeer ik hem duidelijk te maken. Pasfoto's heb ik niet bij me. Alsof hij me niet heeft gehoord, vraagt meneer Taclif me welke ministers ik wil ontmoeten en welke plaatsen ik wil bezoeken. "We hebben wat tijd nodig om uw activiteiten te organiseren", legt hij uit. Hier kan ik niet meer onderuit. Met Yasim rep ik me naar een fotowinkel, die helaas gesloten is. Voorlopig dan maar geen programma voor meneer Taclif.

Ik stel Yasim voor een ritje door de stad te maken om wat foto's te nemen. Hij kijkt me verbijsterd aan. "Foto's nemen mag alleen als je vergezeld bent door een gids én met de toelating van het ministerie van Informatie." Tegen de avond neem ik afscheid van Yasim. Voor de tweede keer weet hij me 400 dinar te ontfutselen. Twee dagen Bagdad hebben me al 3600 frank gekost, overnachting niet inbegrepen. "Geen nood", stelt Yasim me gerust. "Ik wissel nog wat dollars voor je. Misschien doe je dat beter vandaag, want morgen krijg je er waarschijnlijk minder voor." Op mijn kamer vraag ik me af of het zo wel verder kan. Een dokter of een ingenieur in Irak redt het met een loon van 600 di-

'Net als in Hiroshima vermoordden de Amerikanen hier vrouwen en kinderen. Is het dat wat ze verstaan onder bescherming van de burgers?'

nar per maand. In twee dagen heb ik er het viervoudige doorgejaagd. Maar een mens leert snel. Voortaan laat ik me in Bagdad in een gewone taxi vervoeren voor 10 dinar per rit.

's Anderendaags is meneer Taclif verheugd me terug te zien met twee pasfoto's in mijn hand. Met de hulp van een paar doorgewinterde collega's, die al langer dan een maand in Bagdad verblijven, heb ik een standaardprogramma samengesteld. Voor het eerst verschijnt er een glimlach op de lip-

pen van meneer Taclif. "Morgen herdenken we de Amerikaanse aanslag op de Amiriya-bunker. Een aantal hoge officieren zullen de plechtigheid bijwonen. U wordt vriendelijk uitgenodigd op deze samenkomst", zegt hij. Zo werkt het hier dus. Een programma opstellen is maar een formaliteit. Het ministerie van Informatie vertelt je wel wat kan en mag.

Saddam Hoessein verschijnt die avond op de televisie. Ik begrijp niets van wat hij zegt. Hier en daar herken ik een Arabisch woord waarvan ik de betekenis ondertussen heb geleerd. Maar de context ontgaat me volledig. De Iraakse televisie heeft twee kanalen, beide in het Arabisch. Gelukkig is er om 21 uur een korte Engelstalige TV-nieuwsuitzending. De 'slechte' Israëli's belagen de 'goede' Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever, zo kan de hoofdbrok van het journaal worden samengevat. Daarna kondigt president Hoessein in het Engels de Amiriya-plechtigheid aan. "Morgen is het een rouwdag voor Irak. Laten we samen de laffe aanval van de Amerikanen op deze burgerlijke schuilkerder herdenken. Laten we als een natie delen in het verdriet